

Nader onderzoek
vleermuizen en huismussen
ter plaatse van:

Pijlkruidstraat 1 tot en met 43
Ericastraat 1 tot en met 43 en 2
tot en met 48

te Wildervank


projectnummer

170717.R6



VERANTWOORDING

RAPPORT

Type onderzoek	:	Nader onderzoek
Locatie onderzoek	:	Pijlkruidstraat 1 tot en met 43, Ericastraat 1 tot en met 43 en 2 tot en met 48 te Wildervank
Projectnummer	:	170717.R6
Versie rapportage	:	1
Auteur	:	T. Paerels
Ecoloog	:	Ing. J. Kamps MSc
Controle en vrijgave	:	Ing. R.J.W. Huls
Paraaf vrijgave	:	
Datum	:	19 februari 2018

OPDRACHTGEVER

Naam	:	Acantus Aquapark 7 9641 PJ VEENDAM
Contactpersoon	:	dhr. J.N. Hofman

UITGEVOERD DOOR

MILIEU ADVIESBUREAU


EcoReest

KANTOOR ZUIDWOLDE

Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel.: 0528-373982
Fax.: 0528-373907
info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

KANTOOR APPINGEDAM

Opwierderweg 160
9902 RH Appingedam
Tel.: 0596 633355
Fax.: 0528-373907

KANTOOR ALMERE

Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
Tel.: 036 8200376
Fax.: 0528-373907

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een nader vleermuis- en huismussenonderzoek, verricht ter plaatse van **Pijlkruidstraat 1 tot en met 43, Ericastraat 1 tot en met 43 en 2 tot en met 48 te Wildervank**, in opdracht van **Acantus**.
Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien:

- de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is
- de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken
- het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

Nader onderzoek vleermuizen en huismussen t.p.v. **Pijlkruidstraat 1 tot en met 43, Ericastraat 1 tot en met 43 en 2 tot en met 48 te Wildervank**
(kenmerk: 170717.R6)

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING EN DOELSTELLING	4
1.2	KWALITEITSBORGING.....	4
1.3	LEESWIJZER	4
2	ONDERZOEKSLOCATIE	5
2.1	BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE	5
2.2	WERKZAAMHEDEN	7
3	ONDERZOEKSOPZET	8
3.1	VLEERMUIZEN	8
3.2	HUISMUSSEN	9
4	RESULTATEN	10
4.1	VLEERMUIZEN	10
4.2	HUISMUS.....	12
4.3	OVERIGE WAARNEMINGEN	13
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	14
5.1	CONCUSIES PER SOORTGROEP	14
5.1.1	Functie van het plangebied voor vleermuizen.....	14
5.1.2	Functie van plangebied voor huismussen.....	14
5.1.3	Overige waarnemingen	14
5.2	VERVOLG	15
5.2.1	Ontheffing	15
5.2.2	Mitigerende maatregelen	15
5.2.3	Zorgplicht	15
5.3	SAMENVATTING.....	15
5.4	VERANTWOORDING.....	16
	LITERATUUR	17

Bijlage 1 Nadere informatie wetgeving



Onze rapportage is opgezet in kleur, om het u bij het lezen van het digitale document visueel aantrekkelijk te maken. Uiteraard kan het document ook op papier worden afgedrukt, waarbij we willen wijzen op de mogelijkheid om het document in zwart-wit af te drukken om kosten en toner te besparen.

1 INLEIDING

In opdracht van Acantus is door Eco Reest BV een nader onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen en huismussen ter plaatse van de Pijlkruidstraat 1 tot en met 43 en Ericastraat 1 tot en met 43 en 2 tot en met 48 te Wildervank.

1.1 AANLEIDING EN DOELSTELLING

Vanwege het beoogde project is een quickscan uitgevoerd door Eco Reest ter plaatse van het terrein (rapportnummer 170459). Hieruit is naar voren gekomen dat de locatie geschikt is voor verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nestplaatsen van huismussen. Om vast te stellen of uit te sluiten dat zich verblijfplaatsen of jaarrond beschermde nesten van één of meerdere soorten op de locatie bevinden is nader onderzoek uitgevoerd. Tevens is bepaald of de locatie leefgebied vormt voor een van de genoemde soorten.

Doel van het nader onderzoek is tweeledig:

- Er wordt vastgesteld of en hoe panden binnen het onderzoeksgebied worden gebruikt door vleermuizen en huismussen. Bij aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen wordt tevens de functie (kraam- zomer- of paarverblijfplaats) van de verblijfplaatsen bepaald. Daarnaast wordt vastgesteld of er essentiële vliegroutes of foerageergebieden aanwezig zijn.
- Er wordt bepaald of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden.

1.2 KWALITEITSBORGING

Eco Reest streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren.



Eco Reest is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Naast kwaliteit is onafhankelijkheid van groot belang om onze opdrachtgever van dienst te zijn met het beste advies voor zijn vraagstuk. Wij merken dan ook op dat er geen functionele relatie bestaat tussen opdrachtgever en Eco Reest BV, hetgeen betekent dat het advies van Eco Reest onafhankelijk is van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en maakt gebruik van een overkoepelende ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen en met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse soorten (ontheffing FF/75A/2014/061, geldig tot 16 maart 2020).

Conform de eisen uit onze ethische code behandelt Eco Reest BV alle gegevens vertrouwelijk, waarvan wij kennisnemen als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden, behoudens in geval van wettelijke verplichtingen.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt de onderzoekslocatie besproken. Hoofdstuk 3 bevat een onderzoeksopzet. Hoofdstuk 4 beschrijft de resultaten van het uitgevoerde onderzoek. Besloten wordt met hoofdstuk 5; de conclusies en advies voor eventueel benodigde vervolgstappen voor het project.

2 ONDERZOEKSLOCATIE

In dit hoofdstuk is de onderzoekslocatie beschreven en weergegeven.

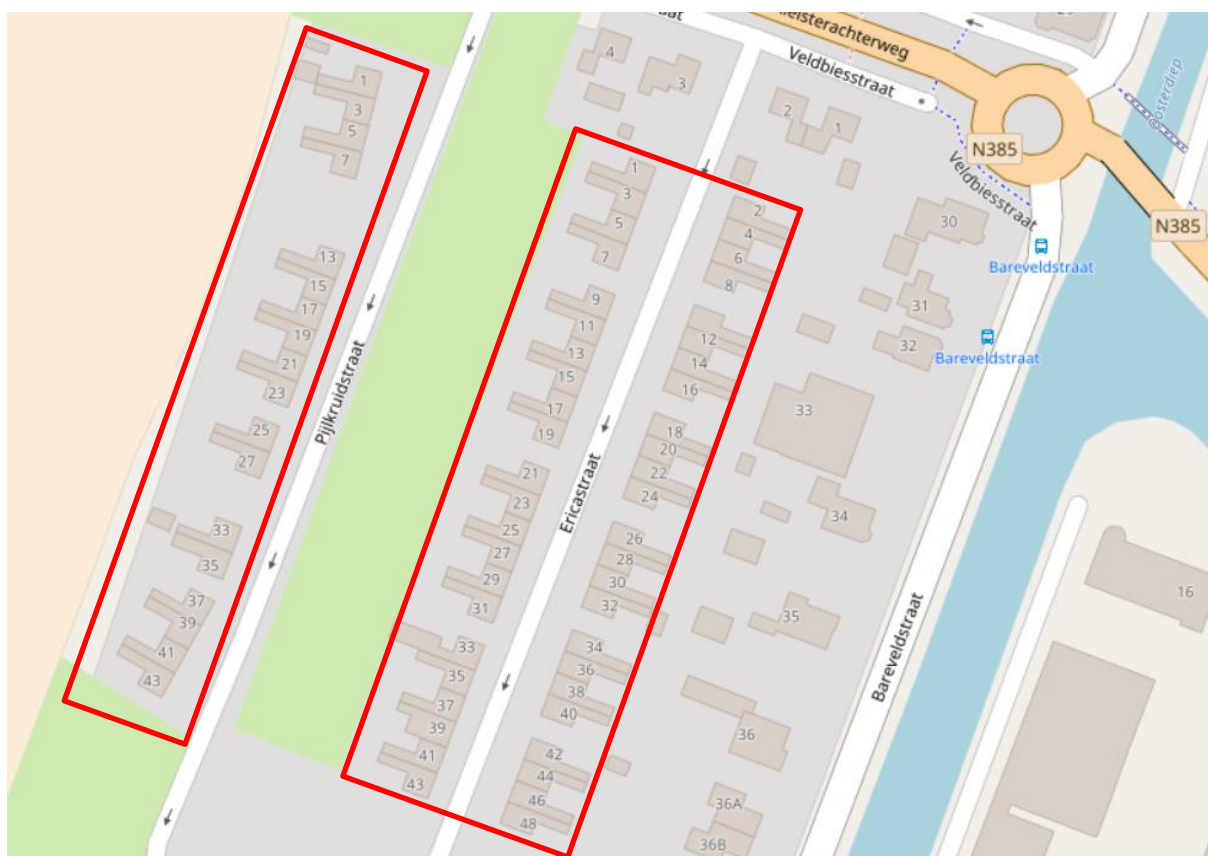
2.1 BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE

Het onderzoeksgebied in Wildervank is verdeeld over twee straten: de Pijlkruidstraat en de Ericastraat. Beide straten bevinden zich binnen de bebouwde kom van Wildervank. De woningblokken binnen het plangebied zijn voorzien van een overstek tussen de zijgevels en de dakranden.

De voortuinen binnen het plangebied verschillen sterk. Er zijn volledig begroeide tuinen, half verharde of volledige verharde voortuinen aanwezig. Het merendeel van de tuinen beschikt echter over laag tot middelhoge begroeiing (cultivarsoorten). Een groot deel van de voortuinen aan de Ericastraat worden gescheiden van elkaar en de stoep door middel van een lage heg. Tussen de Pijlkruidstraat en Ericastraat bevindt zich een relatief groot grasveld met een aantal speeltoestellen.

Aan het einde van beide straten (zuidzijde) is veel groen te vinden in de vorm van een weiland, omringt door verschillende boomsoorten. Ten oosten van het plangebied bevindt zich een watergang (het Oosterdiep).

In figuur 2-1 is de locatie van het plangebied weergegeven. Figuur 2-2 tot en met 2-5 bestaan uit foto's om een beeld te geven van de onderzoekslocatie.



Figuur 2-1 Overzicht onderzoekslocatie Pijlkruidstraat en Ericastraat te Wildervank (bron achtergrondkaart: ArcGIS).



Figuur 2-2 Voorzijde woningen Pijlkruidstraat 1-11 te Wildervank (bron: Googlemaps).



Figuur 2-3 Voorzijde woningen Pijlkruidstraat 33 en 35 te Wildervank (bron: Googlemaps).

Nader onderzoek vleurmuizen en huismussen t.p.v. Pijlkruidstraat 1 tot en met 43,
Ericastraat 1 tot en met 43 en 2 tot en met 48 te Wildervank
(kenmerk: 170717.R6)



Figuur 2-4 Voorzijde woningen Ericastraat 2-8 aan de te Wildervank (bron: Googlemaps).



Figuur 2-5 Voorzijde woningen Ericastraat 9-19 te Wildervank (bron: Googlemaps).

2.2 WERKZAAMHEDEN

De initiatiefnemer is voornemens groot onderhoud te plegen aan de woningen binnen het onderzoeksgebied. Hierbij zullen de woningen voorzien worden van een nieuw dak, en zal de spouwmuur opnieuw gevuld worden. De werkzaamheden zullen plaatsvinden aan de buitenzijde van de woningen.

3 ONDERZOEKSOPZET

In dit hoofdstuk zijn de methoden van het veldonderzoek per onderzochte soort(groep) beschreven.

3.1 VLEERMUIZEN

Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen uit de destijds meest recente versie van het Vleermuisprotocol (versie 2013). Het vleermuisonderzoek heeft plaatsgevonden door middel van vier bezoeken. Hiervan zijn twee ronden uitgevoerd tijdens de kraamtijd van vleermuizen. Daarnaast zijn twee bezoeken uitgevoerd tijdens de paartijd van vleermuizen. Tegelijkertijd met het onderzoek naar verblijfplaatsen zijn ook de functie, vliegroute en leefgebied onderzocht.

Met behulp van een batdetector D240x is de aanwezigheid van (kraam- zomer- of paar-) verblijfplaatsen van vleermuizen in de woningen in beeld gebracht. Gedurende de bezoeken is de onderzoekslocatie twee uur lang onderzocht op verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen. Drie onderzoeksronden hebben plaatsgevonden in de avonden, na zonsondergang. Eén ronde is uitgevoerd vanaf twee uur voor zonsopkomst. Hierbij zijn geluids- en visuele waarnemingen genoteerd en ultrasone geluiden van vleermuizen opgenomen.

Analyse van opgenomen vleermuisgeluiden heeft, waar nodig, plaatsgevonden met behulp van het programma Wavesurfer of Batsound. Hierbij is met behulp van sonogrammen het in het veld opgenomen geluid op soort gedetermineerd.

Het onderzoek naar vleermuizen heeft op de volgende data plaatsgevonden:

Tabel 3.1. Uitgevoerde onderzoeks rondes vleermuizen.

Bezoek	Datum	Starttijd	Weer	Aantal Veldwerkers	Typen verblijfplaatsen
1	19-06-2017	22:05	Licht bewolkt, 1 Bft en 23,5°C	4	Kraam- en zomerverblijfplaatsen
2	21-07-2017	03:30	Helder, 1 Bft en 13°C	4	Kraam- en zomerverblijfplaatsen
3	04-09-2017	21:15	Half bewolkt, 1 Bft en 15°C	4	Paar- en zomerverblijfplaatsen
4	28-09-2017	20:20	Helder, 1 Bft en 13°C	4	Paar- en zomerverblijfplaatsen

3.2 HUISMUSSEN

Het onderzoek naar huismussen is uitgevoerd overeenkomstig de eisen uit de Soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (versie 2017). Deze schrijft voor dat er twee veldbezoeken moeten plaatsvinden in de periode van 1 april tot 20 juni. Deze veldbezoeken moeten tussen 1 à 2 uur na zonsopkomst of 1 à 2 uur voor zonsondergang worden uitgevoerd bij droog weer.

Het doel van het nader onderzoek naar huismussen is het vaststellen of uitsluiten van jaarrond beschermde nestplaatsen van deze soort binnen het onderzoeksgebied. In geval er sprake is van nestelende huismussen in het onderzoeksgebied, is tevens vastgesteld om hoeveel nestplaatsen het gaat.

Tijdens het onderzoek is gebruik gemaakt van een verrekijker om het exacte gedrag en de nestlocaties in detail te kunnen bepalen. Nestlocaties zijn vastgesteld op basis van nestindicerende waarnemingen, zoals zingende mannetjes, bezoeken aan potentiële nestplaatsen, transport van nestmateriaal en transport van voedsel voor de jongen.

Tabel 3-2. Onderzoeksrondes huismus.

	Datum	Weersomstandigheden
Ronde 1	10-05-2017	Bewolkt, 2 Bft en 9,5°C
Ronde 2	19-05-2017	Bewolkt, 3 Bft en 14,5°C

4 RESULTATEN

4.1 VLEERMUIZEN

Verblijfplaatsen

Tijdens de veldbezoeken zijn er invliegende, uitvliegende en paarroepende vleermuizen waargenomen. Het gaat om de volgende soorten: de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Hieruit wordt geconcludeerd dat er in totaal vier verblijfplaatsen aanwezig zijn binnen het plangebied.

Aan Ericastraat 22 is een zomerverblijfplaats van laatvlieger vastgesteld. Aan Ericastraat 19 is een zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis vastgesteld en op nummer 31 is een paarverblijfplaats van zowel gewone als ruige dwergvleermuis gevonden. Ook aan de Pijlkruidstraat 23 is een paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis aanwezig.

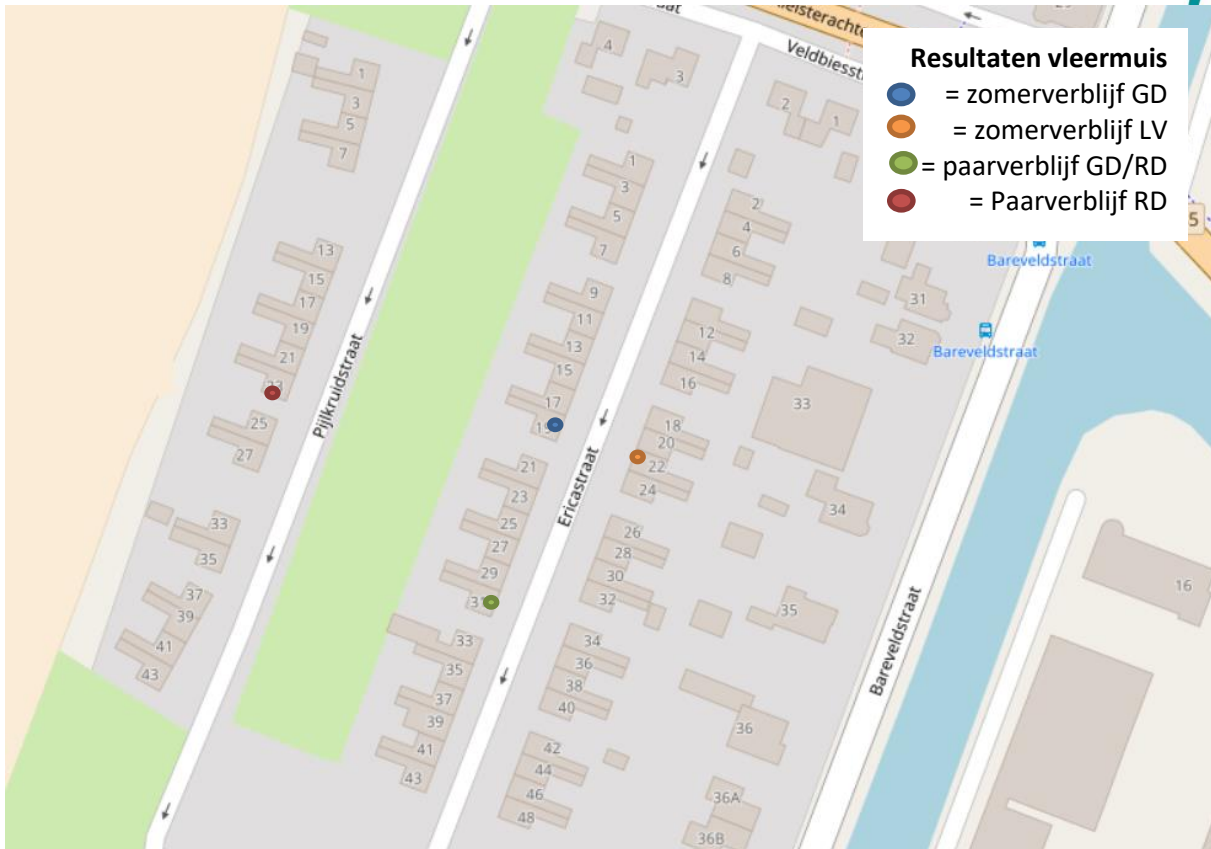
Tabel 4-1 geeft een overzicht van de waargenomen verblijfplaatsen. De exacte locaties van de verblijfplaatsen zijn op kaart weergegevens in figuur 4-1.

Winterverblijfplaatsen van vleermuizen zijn moeilijk aan te tonen. Er mag zekerheidshalve vanuit gegaan worden dat een plek die als zomerverblijfplaats in gebruik is, eveneens als winterverblijf wordt gebruikt. Plekken met een paarverblijfplaats of een kraamkolonie kunnen ook als winterverblijf gebruikt worden. De aanwezigheid van een winterverblijfplaats valt daarom niet uit te sluiten.

De uitvliegopening van laatvlieger bevindt zich onder een dakpan. De overige waarnemingen zijn aan de dakranden gedaan. Bij sommige woningen de vleermuizen via het dak, de open spouwmuur bereiken. Hierdoor kan niet exact worden vastgesteld of de verblijfplaatsen zich in de daken of spouwmuren bevinden.

Tabel 4-1 Veldbezoeken en waarnemingen

Ronde	Datum (2017)	Adres	Waarneming	Soort verblijfplaats
1	19-06-2017	Ericastraat 19 Ericastraat 22 Ericastraat 31	Gewone dwergvleermuis Laatvlieger Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijf Zomerverblijf Paarverblijf
2	21-07-2017	-	-	-
3	04-09-2017	Pijlkruidstraat 23 Ericastraat 31	Ruige dwergvleermuis Ruige dwergvleermuis	Paarverblijf Paarverblijf
4	28-09-2017	-	-	-



Figuur 4-1 Waarnemingen verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis (GD), ruige dwergvleermuis (RD) en laatvlieger (LV) (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

Foerageergebied

Voornamelijk het grasveld tussen de Ericastraat en Pijlkruidstraat wordt gebruikt om te foerageren door de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het gaat om lage aantallen. Bovendien is in de directe omgeving voldoende soortgelijk habitat aanwezig in de vorm van tuinen, plantsoenen en agrarische percelen. Het gaat daarom niet om essentieel foerageergebied.

Vliegroutes

Overvliegende dieren zijn in lage aantallen waargenomen. Er wordt daarom binnen of rond de onderzoekslocatie geen essentiële vliegroutes verwacht.

4.2 HUISMUS

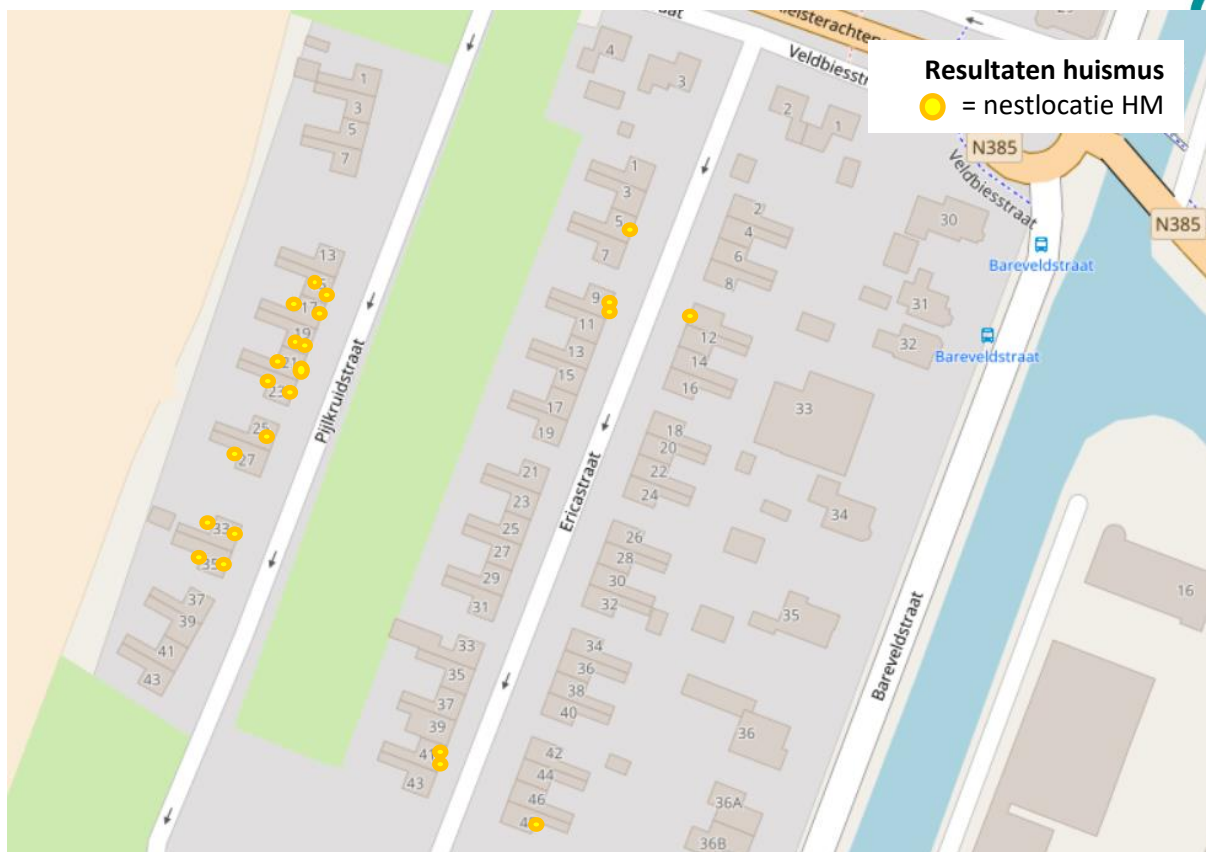
Tijdens het veldonderzoek zijn in diverse woningen binnen het plangebied nestplaatsen van huismussen waargenomen. Hierbij zijn zowel zingende mannetjes als bezoeken aan aanwezige nestplaatsen waargenomen. In totaal zijn er 23 nestplaatsen van huismussen aanwezig binnen het plangebied.

Daarnaast zijn in de voortuinen van de woningen binnen het plangebied foeragerende mussen waargenomen. Hierbij is geen sprake van een essentieel foerageergebied omdat in de groenstroken en agrarische percelen in de omgeving voldoende alternatief wordt geboden. Bij de werkzaamheden wordt geen foerageergebied van huismussen aangetast.

De locaties zijn op kaart weergegeven in figuur 4-2. De adressen zijn tevens opgesomd in tabel 4-2. De nestplaatsen bevinden zich onder de dakpannen van de woningen.

Tabel 4-2 Overzicht waarnemingen huismus

Ronde	Datum (2017)	Adres	Locatie nestplaatsen
1	10-05-2017	Pijlkruidstraat 15	Onder dakpan
		Pijlkruidstraat 19	Onder dakpan
		Pijlkruidstraat 21	Onder dakpan
		Pijlkruidstraat 25	Onder dakpan
		Pijlkruidstraat 33	Onder dakpan
		Pijlkruidstraat 35	Onder dakpan
		Ericastraat 5	Onder dakpan
		Ericastraat 9	Onder dakpan
		Ericastraat 41	Onder dakpan
2	19-05-2017	Pijlkruidstraat 15	Onder dakpan
		Pijlkruidstraat 17	Onder dakpan
		Pijlkruidstraat 19	Onder dakpan
		Pijlkruidstraat 21	Onder dakpan
		Pijlkruidstraat 23	Onder dakpan
		Pijlkruidstraat 25	Onder dakpan
		Pijlkruidstraat 27	Onder dakpan
		Pijlkruidstraat 33	Onder dakpan
		Pijlkruidstraat 35	Onder dakpan
		Ericastraat 10	Onder dakpan
		Ericastraat 41	Onder dakpan
Ericastraat 48	Onder dakpan		



Figuur 4-2. Waarnemingen nestlocaties huismus (HM) (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

4.3 OVERIGE WAARNEMINGEN

Tijdens het veldbezoek zijn aan de Ericastraat nesten van de kauw waargenomen bij verschillende woningen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van deze waarnemingen. Alle broedvogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd. Nesten waarin gebroed wordt of waarin zich jongen bevinden mogen niet worden beschadigd.

Tabel 4-5 Waarneming niet jaarrond beschermde nesten.

Adres	Huisnr.	Waarneming
Ericastraat	1	1x Kauw
Ericastraat	3	1x Kauw
Ericastraat	8	1x Kauw
Ericastraat	12	1x Kauw
Ericastraat	15	1x Kauw
Ericastraat	21	1x Kauw
Ericastraat	23	1x Kauw
Ericastraat	25	1x Kauw
Ericastraat	26	1x Kauw
Ericastraat	29	1x Kauw
Ericastraat	39	1x Kauw
Ericastraat	41	1x Kauw
Ericastraat	44	1x Kauw

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 CONCLUSIES PER SOORTGROEP

5.1.1 Functie van het plangebied voor vleermuizen

Uit de veldbezoeken voor het vleermuisonderzoek komt naar voren dat er vier verblijfplaatsen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied. Er zijn op verschillende locaties uitvliegende en invliegende gewone dwergvleermuizen, ruige dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen. In de paartijd (september) zijn daarnaast diverse roepende mannetjes van zowel de gewone als ruige dwergvleermuis waargenomen. De verblijfplaatsen bevinden zich in aan Pijlkruidstraat 23 en Ericastraat 19, 22 en 31. De verblijfplaatsen hebben een functie als zomer- of paarverblijf. Een functie als winterverblijfplaats kan niet worden uitgesloten.

In het overige deel van onderzoeksterrein zijn alleen foeragerende of doortrekkende vleermuizen waargenomen (voornamelijk boven het grasveld tussen de twee straten). Gezien de lage aantallen gaat het hier niet om essentieel foerageergebied of essentiële vliegroutes. Bovendien zijn in de directe omgeving voldoende alternatieven aanwezig.

Bij de voorgenomen werkzaamheden worden verblijfplaatsen aangetast. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger is daarom nodig.

5.1.2 Functie van plangebied voor huismussen

Uit het mussonderzoek is gebleken dat er diverse broedgevallen van huismussen aanwezig zijn. Het gaat in totaal om 20 nestplaatsen van de huismus. De nestlocaties bevinden zich onder de dakpannen van de woningen. Tevens vormt de locatie geen essentieel foerageergebied.

Het nest van de huismus is aangemerkt als jaarrond beschermd middels de Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat het verboden is nestplaatsen te verwijderen, ook buiten het broedseizoen. Het uitvoeren van de werkzaamheden leidt tot verlies van 20 jaarrond beschermde nestplaatsen van de huismus. Hiervoor dienen alternatieve nestplaatsen gerealiseerd te worden (zie paragraaf 5.2). Tevens is voor het uitvoeren van de werkzaamheden ontheffing noodzakelijk (zie paragraaf 5.3).

5.1.3 Overige waarnemingen

Er zijn nesten aangetroffen van de kauw. Deze zijn tijdens het broedseizoen beschermd. Dit houdt in dat deze nesten in het broedseizoen niet mogen worden aangetast.

Bij de voorgenomen werkzaamheden worden verblijfplaatsen aangetast. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de kauw is niet nodig mits er buiten broedseizoen wordt gewerkt.

5.2 VERVOLG

5.2.1 Ontheffing

Voor het wegnemen of verstoren van een functionele verblijfplaats van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en huismus is wettelijk gezien een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Deze is inmiddels door de Gedeputeerde Staten van Groningen verleend (besluit 2017-092855 van 20 oktober 2017).

5.2.2 Mitigerende maatregelen

Voor het verstoren, vernielen of verwijderen van verblijfplaatsen van de gewone en ruige dwergvleermuis, geldt een richtlijn dat er vier alternatieven voor elk aangetaste verblijfplaats aangeboden moeten worden tijdens de werkzaamheden en daarna (Soortenstandaard RVO, 2014). Voor de verblijfplaats van de laatvlieger is echter maatwerk vereist.

Voor het verstoren, vernielen of verwijderen van nestlocaties van de huismus geldt als richtlijn dat voor elk aangetaste nestlocatie, twee alternatieve nestlocaties moet worden aangeboden.

De concrete uitwerking van de benodigde mitigerende maatregelen vindt plaats in een activiteitenplan (Eco Reest rapport 171564, 12 oktober 2017). De alternatieve voorzieningen zijn inmiddels aangebracht.

5.2.3 Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet.

5.3 SAMENVATTING

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden worden 23 nestplaatsen van de huismus en vier verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger aangetast. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Hierom is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden worden verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetast. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Hierom is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

De ontheffing van de Wet natuurbescherming is inmiddels door de Gedeputeerde Staten van Groningen verleend (besluit 2017-092855 van 20 oktober 2017). De concrete uitwerking van de benodigde mitigerende maatregelen vindt plaats in een activiteitenplan (Eco Reest rapport 171564, 12 oktober 2017). De alternatieve voorzieningen zijn inmiddels aangebracht.

5.4 VERANTWOORDING

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies, indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage. Bovendien aanvaardt Eco Reest geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Als er vragen zijn naar aanleiding van het onderzoek dan kunt u contact opnemen met ons bureau.

Eco Reest BV
J. Kamps MSc

LITERATUUR

BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017). Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0, juli 2017.

Netwerk Groene Bureaus (2017). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017).

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Soortenstandaard Huismus, versie 2.0., december 2014.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis, versie 1.1., maart 2014.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Soortenstandaard Ruige dwergvleermuis, versie 1.1., maart 2014.

www.avifaunagroningen.nl

www.BIJ12.nl

www.ndff.nl

www.natuurloket.nl

www.soortenbank.nl

www.sovon.nl

www.vleermuis.net

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE 1

NATUURWETGEVING

In Nederland is de bescherming van soorten sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming.

De Wet natuurbescherming gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling.

Binnen de Wet natuurbescherming wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen Europees beschermde soorten (artikel 3.5 soorten) en nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 soorten). De lijst Europees beschermde soorten bestaat uit soorten die genoemd zijn in:

- Habitat Richtlijn bijlage IV onderdeel a
- Bijlage 2 verdrag van Bern
- Bijlage 1 verdrag van Bonn

Vogels

Ten aanzien van vogels is in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het volgende opgenomen:

- Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.

Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Bovenstaande houdt in dat de nesten van alle inheemse soorten tijdens het broedseizoen zijn beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels is een ontheffing nodig. Net als onder de Flora- en faunawet, zijn nestplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Overige Europees beschermde soorten

Voor overige Europees beschermde soorten (uit bijlage IV, onderdeel a van de Habitatrichtlijn) is artikel 3.5 van toepassing. Volgens dit artikel is het verboden Europees beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Overige nationaal beschermde soorten

In de Wet natuurbescherming is een lijst met Nationaal beschermde soorten opgenomen. Hierop is artikel 3.10 van deze wet van toepassing. Artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming houdt in dat het verboden is nationaal beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van deze lijst een vrijstelling geldt.

De provincie waar de ingreep plaatsvindt is in de meeste gevallen het bevoegd gezag.

MILIEU ADVIESBUREAU



Advies vanuit een groen  hart

